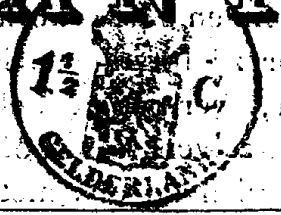

ARNHEMSCHE SCOURANT.

De prijs der Courant, die zeventien offstiaal wekelijks wordt uitgegeven, is voor de Drukkers, Drukkers, Drukkers en Drukkers, in de Drukkers.

ZONDAG 16 AUGUSTUS.

De prijs der Advertenties is, van een tot vijf regels, f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Het tractaat met België.

Welke zijn de resultaten der diplomatie en zijne twee ambgenooten? Elke vermindering van regten vinden wij goed, — maar liefst hadden wij die niet aan tractaten te danken. Handelstractaten bewijzen, dat sommigen zeer juist ondersteld hebben, wanneer zij hen, die dezulken sluiten, voor geheel onervaren in de eerste beginselen der staatshuishoudkunde houden. Men maakt de vrijheid van handel afhankelijk van den wil van anderen. Zoo als ROBERT PEELE bij zijne laatste hervormingen niet gedaan, hij heeft in het volle parlement verklaard, dat, wanneer anderen in een land hunne eigene nijverheid versterken en hunnen eigenen handel beschermende regten vernielen, dat hij de welvaart zijner landgenooten niet van hunne meerdere of mindere beschermende regten maken; dat hij zich te bekommeren over hetgeen anderen zouden doen. Het is waar, dat ROBERT PEELE is staatsman en de heer van HALL is jurisgeer. In theorie is hij, gelijk hij voorgeeft, voor handelsvrijheid; maar in praktijk daar tegen. Hetgeen niets anders is, dan dat noch zijne theorie, noch zijne praktijk deugt; want juiste theorie is die, welke voor praktijk vatbaar is; en wat in de praktijk het best voldoet, moet ook op de beste theorie rusten. Welke is, wanneer wij het tractaat van het oogpunt der handelsvrijheid beschouwen, maar volgens de bekrompen staatshuishoudkundige beginselen van den heer van HALL toe hij gezegd heeft, dat de represailles en andere regelen strekken moesten. Ons tarief was zoo laag, dat het niet verminderd kon worden zonder die takken van buitenlandsche nijverheid, welke de minister als beschermer optrad, te vernietigen. Dat die regten zoo laag gesteld waren, maakte het gedrag van België hoogst ondanikbaar, en nu zij ook het belang der aitzondering voor de koffij en op hunne wet der differentiële regten gemaakt, verminderden, meende Zijne Excellentie van Financiën, was de weg geopend om de Belgen te dwingen, dat het goed op te geven, even als hunne bescherming van onzen handel in vele

andere punten, bepaaldelijk in vee en visch. De uitvoerhandel van ons land bepaalt zich grootendeels in luidde het in de memorie van toelichting voor het wetsontwerp der represailles tegen België — tot de voortbrengselen der koloniën, de producten van den landbouw en der visserijen. De koloniale handel, de landbouw en de visserijen hier te lande hebben een overwegend groot belang, dat die uitwegen, welke zij nog bezitten, onbelemmerd blijven. Daarom moest de wet der differentiële regten in België tegen ons buiten werking gebragt worden. Dit zou het gevolg wezen der represailles en van het daardoor te bewerken tractaat. Hoe heeft men dit nu in het oog gehouden? Hoe is de heer VAN HALL aan zijne rol van beschermer der nijverheid getrouw gebleven? De bergen hebben weder gebaard. Men is van de zijde van België grootendeels teruggekeerd tot den toestand van het vorige jaar, maar heeft van onze zijde aan België zeer belangrijke concessies gedaan. De belgische vlag blijft nog altijd zoo veel boven de onze bevoordeeld, dat er niet aan concurrentie te denken valt, en het beginsel der wet op de differentiële regten mag in zeer enkele punten eene geringe wijziging ondergaan hebben, — het is niet opgeheven. Waar blijven dan de schoone beloften van den heer VAN HALL? Waar is die gelijkheid van regt, voor welke hij optrad? Bij de meeste artikelen staan onze kooplieden zeer verre achter de belgische, met welke men hen op de belgische markt zelve zoude laten concurreren, en zij staan er zoo zeer achter, dat de punten op welke België het regt bij dit tractaat vermindert heeft, het nog eene vier of vijf, tenmaal grootere bescherming heeft dan voor de wet der differentiële regten, welke opheffing de minister voor onzen handel zou bewerken. Zoo bedragen de regten op den verschen visch nog meer dan vijftig ten honderd van de waarde, die op den zouten nog zal en dertig ten honderd voor het gedeelte, dat tegen vermindert regt mag worden ingevoerd, twee en zeventig voor het overige. Onze toestand is dus niet veel anders dan in het vorige jaar. Behalve de granen, het vee en de koffij, zijn de overige verminderingen voor ons van weinig of geen belang, daar zij of

te gering zijn, om eenige concurrentie toe te laten, of voorwerpen betreft, in welke onze handel zoo goed als geene is. Dat, eenmaal de tarieven-oorlog verklaard, de goede verstandhouding niet zou kunnen hersteld worden zonder offeringen, gelijk de heer VAN HALL, in zijn aankleven van het beschermend stelsel, die achten moet, liet zich van zelf begripen, en het was een bewijs meer voor het onverstandige van den represaille-maatregel. Die concessies zijn ondertusschen van zoo veel belang, dat de heer VAN HALL die niet heeft kunnen toestaan zonder grove inconsequentie. Wij weten, hij is daarvoor niet bang, maar hij heeft het zeldzaam zoo getoond als hier. De bescherming van verscheidene takken van nijverheid, welke hij in het vorige jaar bij de tariefwet nog noodig keurde, heeft hij nu geheel laten varen en de fabrikanten van de belgische concurrentie prijs gegeven: verscheidene artikelen van het tarief zijn verminderd; zelfs van diegenen, welke de minister tegen de aanmerkingen van zoo velen, als twijfelden aan zijne bekwaamheid in de regels der staatshuishoudkunde, had meenen te moeten vermeerderen. De heer VAN HALL is een beschermer, die vernietigt, gelijk hij een behouder is, die in puin doet storten. De belangrijkste inwilliging, voor welke hij van België den onden slechts weinig gewijzigden toestand heeft, is door welke hij aan dat land toestaat regstreeks uit Oostindië vier duizend last aan koloniale waren toevoeren onder gelijke regten als de hollandsche schepen naar het moederland behalve eene verhooging van vijf procent. Meer-malen heeft men meerdere vrijheid van handel voor andere volken op onze koloniën in het belang van deze verlangd: dit zou de vernietiging van onzen koloniale handel zijn, was het antwoord der ministers, en nu, om al die fraaje gunsten, die of niets beduiden of niets meer zijn dan wij reeds in het vorige jaar hadden te verkrijgen, staat men eensklaps aan België zulk eene gunst toe. Wat is er in den toestand der koloniën veranderd, dat nu voordeeliger maken kan wat vroeger doodlijk was? De belgische minister van hollandsche zaken doet niet gewigt hier concessie in en hoemt naar eene formele afwijking van ons ko-

loniaal handelsstelsel ten voordeele van België.

Het fraaiste van alles is, dat de heer VAN HALL en zijne ambtgenooten daardoor mogelijk het gansche voordeel, dat zij zich uit den vervoer der zeven millioen kilogrammen Java-koffij bekoofden, waarvoor zij tot den tariëven-oorlog overgingen, vernietigd hebben. België zal nu zich-zelf van koffij in onze koloniën voorzien en ons met onze zeven millioen kilogrammen laten zitten, dewijl het die niet bergen kan; of neemt het die, het zal met ons gaan concureren op de duitse markt. Zoo zal de slimheid van den heer VAN HALL belemmeringen gebragt hebben aan die uitwegen van den belangrijkste tak van onzen uitvoerhandel, den kolonialen, »welke het van-overwegend groot belang is dat onbelemmerd blijve.» De minister van buitenlandsche zaken in België heeft het in zijne memorie van toelichting niet kunnen nalaten de belgische kamers spottend te wijzen op de behendigheid onzer gevolmagtigden, die zich aldus bij den neus lieten leiden. Hij had gelijk; onze heeren verdienen het wel.

Buitenlandsche berichten.

ITALIE.

Van de Italiaansche grenzen, 6 aug. Volgens brieven uit Rome is de eenige hinderpaal, welke het afdanken van de zwitsersche regementen nog in den weg slaat, het geldelijk bezwaar. De paus is, volgens een artikel van de overeenkomst bij de indienst-neming, gerechtigd, deze regementen na tienjarige dienst (welke termijn reeds sedert eenige jaren verstreken is), op te heffen; maar in dat geval moet hij hun als schadeloosstelling eene halfjarige soldij en reisgeld tot aan de zwitsersche grenzen geven. De daartoe vereischte aanzienlijke som kan echter op dit oogenblik door de roomsche schatkist niet verstrekt worden. Pius IX is derhalve voornemens eene leening tot verkrijging van deze som, door het openen van eene algemeene inschrijving, te negotieren; en het zal wel aan geenen twijfel onderhevig zijn, dat de vaderlandsche gezindheid der Romeinen, die verlangt de huurtroepen uit het land verwijderd te zien, het welgelukken dezer onderneming zal bevorderen. De geamnestieerde advocaat Galetti overhandigde den paus, in het gehoor, dat hij bij Z. H. had, een geschrift over de hypotheek, hetwelk hij gedurende zijne gevangenschap vervaardigd had. (Galetti, een bekwaam rechtsgeleerde, werd als hoofd der revolutionaire secte *Merdinandina* tot levenslang gevangenschap op den Engelsburg veroordeeld.) Pius IX schouk hem voor zijn uitmuntend werk eene gouden medaille, en maande hem aan, om voortaan zijne talenten tot het welzijn van den staat aan te wenden. Ook *Renzi*, de aanvoerder van den laatsten opstand te Rimini, werd, voor zijne afreis naar Rimini, door den paus in het gehoor zeer vriendelijk ontvangen. Pius IX heeft zich door het verleenen der amnestie eene vruchtbaarste steun verschaffd, zonder hij wel in staat is, de spijl te bieden aan de reactionisten, in wier voorste rijen een aantal kardinalen en de jezuiten zich gereed maken te strijden. Het besluit der amnestie is reeds in al de italiaansche staten door de dagbladen medegedeeld worden. Alleen in Napels en Sicilië is het overnemen daarvan in de openbare bladen ten strengste verboden.

BADEN.

Karlsruhe, 30 aug. In de zitting der Tweede Kamer, van den 7den dezer, had de afgevaardigde *Mathy* zich beklagd over een censuurgeval. De geheime raad *Beck* deed daarop mededeeling van het voorgevallene. »De heer afgevaardigde heeft mij hier in de zitting een blad ter hand gesteld en gezegd, dat er in het bericht des afgevaardigden *Wolker* iets doorgestreept was geworden, terwijl het geheele bericht ongedeed in andere dagbladen was opgenomen, en heeft mij

aangezocht te bewerken, dat deze doorhalingen mogten te-niet-gedaan worden. Ik heb het bewuste blad ter hand genomen en met het hoofd van het ministerie van binnenlandsche zaken doorloopen en daarop den afgevaardigde, toen hij zich tot mij wendde, de verklaring gegeven, dat het hoofd van het ministerie verlangt, dat de zaak langs den gewonen en gebruikelijken weg worde afgedaan; dat de heer afgevaardigde alsoo terstond eene memorie te dien zake aan het ministerie van binnenlandsche zaken indienen, waarop alsdan eene beslissing volgen zou. Bij deze gelegenheid heeft de afgevaardigde mij gezegd, dat het blad reeds uitgegeven was.» Hierop zeide de heer *Mathy*: — Ik wil mij niet verder met de zaak inlaten.

Ik zeg, het is een schelmstak, wanneer men iets doorhaalt, wat reeds in duizend exemplaren verspreid is.

— De minister-president *Nebenius*: Dat is eene onbeschaamde zegswijze.

— De Kamer-president: De uitdrukking is, het is waar, ongepast.

De heer *Knapp* verlangt met heftigheid, dat de heer *Mathy* tot de orde geroepen worde.

— De heer *Schaaff*: Het raakt immers den minister-president niet.

— De minister-president *Nebenius*: Is het niet beleedigend voor het geheele land, zulke uitdrukkingen hier te bezigen?

— De Kamer-president: Ik heb mijne meening daarover gezegd en geloof, dat de heer president van binnenlandsche zaken daarmede tevreden moet zijn. De gebezigde uitdrukking was steek, maar ook de verklaring van uwe zijde was sterk.

— De heer *Nebenius*: Dat was er noodig.

Hierop verlaat de minister, volgens voorgesagene verklaring, dat hij op zulk eene wijze niet verder aan de beradslagingen deelnemen kan, de zitting. Na opening der zitting van heden, leest de president *Mettermair* het volgende grootsoortelijk rescript voor:

»Naar aanleiding van voorvallen in de Tweede Kamer, inzonderheid van die in de zitting van den 7den dezer, in welke een uitzonderlijk maatregel tegen staats-inrigting pligtmatig genomen maatregel met eene diep ontorende uitdrukking bestempelde, hebben wij de leden van ons staats-ministerie gelast van het onverhoopt geval, dat een soortgelijk met de waardigheid van discussien der standen niet te rijmen voorval andermaal mogt plaats grijpen, geen verder deel te nemen aan de discussien en in de noodige gevallen onze nadere bevelen te komen vernemen. Terwijl wij de Tweede Kamer hiervan mededeeling doen, geven wij haar tevens het stellig vertrouwen te kunnen, dat het haar gelukken moge, door eene waardige en ernstige bepaling gelijke voorvallen te voorkomen of te onderdrukken en gemeenschappelijk met de regering daarnaar te streven, dat de discussien der standen den lande tot nut en voordeel mogen gedijen.
Karlsruhe, 18 augustus 1846. Leopold.

ENGLAND.

Londen, 32 aug. Eergristen is bij de eerste lezing van eenige discussie, voor de eerste maal gelezen, en de tweede lezing, ondanks den tegenstand van lord *Stanley*, die haar tot over drie maanden verschoven wilde hebben, op morgen, donderdag, bepaald.

Bij de Gemeenten is de iersche wapenwet voor de tweede maal gelezen, na vijfde stemming, waarbij de Kamer met 56 tegen 23 stemmen tot deze lezing besloot. Aanstaan den maandag zal zij in comité behandeld worden.

De berichten van *Harage* intusschen aangekomen melden, dat er meer sukkes zal worden verwacht dan men, eenigen tijd geleden, verwachtte. Van *Harage* en *Malanzas* zijn reeds 500,000 kisten verscheept, en er blijven nog 200 a 250 duizend ter verscheping over, makende te zamen eenen berg van 750 a 1,000,000 ton. De koffijmarkt op Cuba stond gunstig. In de hollische Westindia was de staatkunde van vrijen handel, door Engeland gevolgd, het onderwerp van alle gesprekken, alsmede de maatregel nopens de suiker-regten. Particuliere berichten melden, dat men meer gezind is om de bescherming op te geven, dan de bladen zouden doen gelooven. De berichten over den ierschen oeverblijven aangenaam en er valt niet aan te denken, of er van aanzienlijk te kort ontstaat. Een blad van *Jamaica*, de *Walmouth Post*, meldt,

dat de oogst zoo gering is, dat van de tien in de hollische liggende schepen, nauwelijks twee of drie met volle lading zullen vertrekken. De tegenwoordige oogst geeft geen gunstiger vooruitzichten; want hoewel eenige plantaadjes regen hebben genoten, zoo is er over het algemeen en vooral aan de zeezijde slechts weinig gevallen. Op *Demarary* hoort men dezelfde klagen. Men is algemeen tevreden over de kofiee. Op *Jamaica* hoopte men dat lord *Elgin*, die zich daar bevond, zijne betrekking als gouverneur weder zou aanvaarden, hetgeen voor de belangen des eilands hoogst voordeelig zou zijn.

— Gisteren heeft in het Hoogerhuis eene beradslaging over de handhaving der onafhankelijkheid van de vrije stad *Krakau* plaats gehad, waarbij lord *Wellington* het gevoelen heeft voorgestaan, dat het voor Engeland niet raadzaam was, om zich in deze geheel vreemde aangelegenheid te mengen.

FRANKRIJK.

Δ Parijs, 31 aug. Den 17den dezer is de Kamer van Peers alsmede de nieuwe Kamer van Ge-deputeerden worden geopend, voor eene zitting, waarin de laatste overgaan zal tot het onderzoek der bevoegdheid hare leden en tot de zamenstelling van haar bureau. Men zegt, dat de koning in persoon de zitting zal openen; en haer het onderzoek der bevoegdheid, de bevoegdheid van den voorzitter, der secretarissen en bloemopsetters zal de zitting worden verdragd tot het gewone tijdstip, het laatst van december of het begin van januari. Alsdan zal de gewone opening plaats hebben. Men denkt, dat de voorloopige zitting niet langer duren zal dan tot in het begin van september.

In de politieke kring heeft een artikel van de *Morning-Chronicle* de opmerkzaamheid getrokken; dat artikel wordt de engelsche regering zeer aangespoord, om bezit te nemen van *Pale Laban*, aan de monding der rivier van *Borneo*, en er een station te vestigen. Men verwacht niet, dat de hollandsche regering, zulke oververschilling zou kunnen toestaan.

Opzigens het voorzitterschap van den van ministers, met mede leden in den *Parlement*, *Gubot* den heer *de Broglie* aan den voorzitter voorgelagen, om dat maatschappelijk te worden, van den raad van ministers. kunnen er heden bijvoegen, dat de koning van hertog *de Broglie* goedkeuring heeft gegeven van het kabinet, en de benoeming van hertog *de Broglie* bepaald beschouwen mag, als de heer *de Broglie* deze afzaken aanneemt.

— De roomsche réfugiés hebben autorisatie bekomen om Frankrijk te verlaten, ten einde zich naar land te begeven, welke hun de amnestie van den nieuwen paus weder openstelt. De richter *de Broglie* is franker als vroeger geweest.

Gisterenavond had er aan den *Bonaparte* *Italia* een oloop plaats, waarbij de militaire maten zich verloonde. Twee jonge heden in kisten (blouse) hadden zich voor het kofijmarkt van *Davao* (hollandsche) wedergeset om den kofijmarkt te krijgen; dit werd hun geweigerd, op grond van de leiding; de omstanders namen partij voor de jongen, en de militaire magt verscheen, die door dezelve wilden laten wegvoeren. Men heeft u zullen wij mededeelen, wat de uitkomst van deze beslisning zalde.

Deze beslisning veldde het gevolg, dat de koningin en de koning op zaterdag avond naar *Paris* terugkeerden, na eene reis van drie maanden. De 31sten dezer maand zullen de leden der Kamer van de wet op de maand van 1844, al te vroeg van 15 en 30 sent, ten bedrage van 1,000,000 frank, in omloop waren. De koning en de koningin zullen op zaterdag avond naar *Paris* terugkeerden, na eene reis van drie maanden. De 31sten dezer maand zullen de leden der Kamer van de wet op de maand van 1844, al te vroeg van 15 en 30 sent, ten bedrage van 1,000,000 frank, in omloop waren. De koning en de koningin zullen op zaterdag avond naar *Paris* terugkeerden, na eene reis van drie maanden. De 31sten dezer maand zullen de leden der Kamer van de wet op de maand van 1844, al te vroeg van 15 en 30 sent, ten bedrage van 1,000,000 frank, in omloop waren.

te keeren, en de heer... van Pruisen... verlaten. Mehemet Ali werd bij voortdurend welwillend door den sultan behandeld; hij dacht... tegen den 10den augustus te verlaten... naar Egypte terug te keeren.

BELGIË.
Brussel, 14 aug. »Hanna Majesteit en hoogste... van Oostende verneemt, in den nacht van gisteren aldaar aangekomen, om... om half drie ure van daar... tegen half zes ure weder op het kasteel... te Laeken te zullen zijn.

Men zegt, dat dezer dagen door een engelsch... te Antwerpen het plan is voorgelegd... om... te verbinden. De daartoe vereischte kosten worden op twee millioen franken... begroot.

De Kamer der Represantanten is gisteren, na... van een paar creditwetten, te vier... met een ongenoegzaam getal leden, onbepaald verdaagd.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 14 aug. »Uit Hannover verneemt men... van prins Albert van Pruisen... in den avond van den 10den dezer met tien... aldaar is aangekomen, met... bij de... Ernst een... volgende dag... met een... naar 's Gravenhage.

Naar Bremen verneemt is het nederlandsch... Cycloop den 9den augustus op... van Bremen aangekomen, om een... wordt verwacht, ... te voeren. ... waaraan... zal in het aanstaande jaar gereed... worden ingewijd met de opening... van voorwerpen van kunst en... wij reeds vroeger hebben aangekondigd.

Arnhem, 14 aug. Wij zijn in de gelegenheid... te deelen het onderstaande... op de... van de... der nederlandsche... door... in de... van dat werk, door het Handelsblad, in zijn... van... Het slotwoord aan den... van de thans... van het eerste deel.

EEN WOORD AAN DEN KONING.

Le silence du peuple est la leçon des rois.
»Na een... van een... bodem. Ver... plaatsen gehad... Overal, waar ik kom, spreekt men van... noodzakelijkheid eener onwenteling, als vroeger... weder, iedere gezelschapszaal is... in iedere groep, hoe bestalig ook bij... ontstaan oogenblikkelijk... wisseling... wenschen en toornemens... van algemeen belang, ten... het ware... helofte van... getrouw te... (Alzo... is als stroop, dat slechts op... wacht... ontbrandt... druk der... de mislagen... Sire! Hoe... anders... omkeering... dat hetzelfde volk, hetwelk nog zoo... gedrukt... offer bragt, nu... aan uw gezag... dat hetzelfde volk, hetwelk U vroeger met

»vraagde... ontzag... thans... wagt, wanneer U... »M. de verschillende deelen van ons verbrokkeld, rijk... »bezoekt?

»En inderdaad, Sire! kan het wel anders? Zijn... »de financiën niet te goede gerigt? Is de schatkist... »niet uitgeput, en is de handel niet, door ontelbare... »formaliteiten, aan banden gelegd? Is de reffleest... »niet ondragelijk, en wordt niet reeds opgebrag... »voor de deur, waardoor men gaat; — voor het... »venster, waardoor men ziet; — voor het get, waar... »door de rook wordt uitgelaten; — voor het broed... »dat men eet; — voor het bedrijf, dat men uitoe... »fent, om al die lasten te kunnen betalen; voor het... »bezitten van de kapitalen, welke die bedrijven voe... »den? Vindt men niet overal daarte van levensmid... »delen, verval van fabrieken, van handel, van scheep... »vaart, van scheepbouw, wordt men niet overal be... »druoend, getroffen door achteruitgegaan volvaart... »en toegenomene armoede?

»Die U schrijft, Sire! is U oprecht toegedaan; niet... »omdat Gij van Oranje zijt — toegenegenheid, waar... »van de geschiedenis de misdeedigheden leert — maar... »omdat... »lagen van de bestuurs... »aan de middelen der kroon worden beweten.

»Die U schrijft, Sire! is, door rampen gelouerd... »verwijd, dat het niemand gegoren is ieder te vol... »doen, — dat er steeds ontredenen zullen worden... »gevonden, — dat velen der ministers te goeder trouw... »kunnen gemeend hebben het algemeen welzijn be... »vorderlijk te zijn, wanneer zij het ondermijnden.

»Die U schrijft, Sire! is, dat een hervorming... »der grondwet niet... »moede... »geen... »stellen, maar heeft ook leeren inzien, dat het... »van ons bestuur, alibi te wenschen oerlaat;... »dat geene afdoende verbeteringen te vaststellen... »doen tusschen kamp, van doen, die de bewerkers sja... »van den algemeenen druk — van het algemeen mis... »noegen.

»Het zou hem leed doen iemand te versongelijken... »niemand te beleedigen; — hij constateert slechts een... »steek, dat door de geschiedenis met bloedige trekken... »geleerd wordt.

»Daarom, Sire! komt hij U... »raadsliden... »aan die, bij voorkeuren... »voorstanders der hervorming te kiezen, omdat niet... »dan onder deze de mannen worden gevonden, die... »de beheffen van het oog... »hebben en... »de mannen worden gevonden, welke weten;

»die... »aan over... »van... »van den staat verlorene welvaart en... »wijze... »kansen teruggeven.

»Versmaad de stem niet, Sire! die zich thans laat... »hooren! Wel is waar verstoert geene riddersorde... »zijne borst, geen lijf, zijnen naam, maar hij is... »de toek... »van de... »van de bevolking... »die zijn de aanbevelingen, die nimmer behooren... »vervaard te worden. Nog is herstel mogelijk, Sire!

»Versmaad de stem niet, Sire! die zich thans laat... »hooren! Wel is waar verstoert geene riddersorde... »zijne borst, geen lijf, zijnen naam, maar hij is... »de toek... »van de... »van de bevolking... »die zijn de aanbevelingen, die nimmer behooren... »vervaard te worden. Nog is herstel mogelijk, Sire!

»Versmaad de stem niet, Sire! die zich thans laat... »hooren! Wel is waar verstoert geene riddersorde... »zijne borst, geen lijf, zijnen naam, maar hij is... »de toek... »van de... »van de bevolking... »die zijn de aanbevelingen, die nimmer behooren... »vervaard te worden. Nog is herstel mogelijk, Sire!

»Versmaad de stem niet, Sire! die zich thans laat... »hooren! Wel is waar verstoert geene riddersorde... »zijne borst, geen lijf, zijnen naam, maar hij is... »de toek... »van de... »van de bevolking... »die zijn de aanbevelingen, die nimmer behooren... »vervaard te worden. Nog is herstel mogelijk, Sire!

Juggeaunten stukken.

Onderwijzen der jeugd. — Rijks-schatters.

»De rijks-schatters voor de personeele belasting... »het dienstjaar 1846 en 1847 zijn door den heer... »raad gouverneur der provincie Gelderland benoemd.

Het kan moeilijk zijn in de onderscheidene dis... »tricten, in welke de provincie Gelderland voor het... »belastings-werk verdeeld is, personen te vinden, die... »geacht kunnen worden, bij genoegzame kennis die... »hoedanigheden te bezitten, welke voor deze betrek... »king gevorderd worden, en bij erkende braafheid en... »ervarenheid bovendien het openbaar vertrouwen en... »dat der administratie waardig te zijn.

Zonder te willen betwijfelen, of alle deze vereisch... »ten in de benoemde personen gevonden worden, mag... »het bevreesing wekken, onderwijzers der jeugd den... »post van rijks-schatter opgedragen te zien en een... »4-tal onder de benoemden te vinden; niet omdat deze... »voor dusdanige betrekking minder geschikt zouden... »wezen dan anderen: — maar hoe zijn zoodanige com... »missiën te berijmen met het 2de artikel der alge... »meene schoolorde voor de lagere scholen van den 23sten... »mei 1806, luidende:

»De onderwijzer zal, gedurende elken schooltijd... »van het begin tot het einde toe, in zijne school moe... »ven tegenwoordig zijn, zich met niets anders dan... »met onderwijzen mogen bezig houden, en zonder... »redenen van noodzakelijkheid zich niet buiten zijne... »school begeven.

De heeren controleurs der belastingen hebben, bij... »het voorstel tot rijks-schatters, op de ervarenheid en... »verdere vereischten voor zoodanige betrekking van den... »voorgedragenen persoon te letten, van hen is het niet... »te vorderen, dat zij bij de menigvuldige voorschriften... »die zij dagelijks ontangen, ook zullen bekend zijn... »met alle wetten en verordeningen, welke buiten hun... »vak van administratie niet minder menigvuldig zijn;... »maar wij vragen met bescheidenheid, of het benoemen... »van onderwijzers der jeugd tot rijks-schatters voor de... »personeele belasting niet lijnrecht in strijd is met de... »hiervoren genoemde algemeene schoolorde voor de... »lagere scholen; en dit wordt het te meer, wanneer die... »onderwijzers, zoo als werkelijk het geval is met 2 hun... »ner, voor twee verschillende districten tot het doen... »dezer schellingen geocommissioneerd worden.

Al zijn die schattingen niet menigvuldig en al ver... »den er geene weken tijds gevorderd, om dezelve uit... »te voeren, zeker is het, dat de onderwijzer zich niet... »buiten de gemeente kan begeven, dan ten nadeele van... »het onderwijs, door hem ter plaatse zijner inwoning... »te geven; ontvangt hij den last, aan zijne commissie... »verbonden, waartoe hij zich bij eede verplicht heeft... »moet hij gehoorzamen en het onderwijs der jeugd... »staat gedurende zijne afwezigheid stil, of wordt door... »den ondermeester, zoo hij er een' heeft, dikwijls ge... »brekkig waargenomen.

Mogten deze opmerkingen niet vruchteloos gemaakt... »zijn; het belang der schooljeugd roept luide: »Dat... »de onderwijzers zich met niets anders dan met on... »derwijzen bezig houden!» De onderwijzer mag daar... »van niet afgetrokken worden; waartoe anders de be... »paling?

»Er zal zooveel mogelijk, het geheele jaar door... »worden school gehouden, vastgestelde vacantie-tij... »uitgezonderd.

»Een vriend der schooljeugd van 1806.

Mengelwerk.

Tentoonstelling der voorwerpen uit Chi...

»naar Parijs gebragt door de... »gelastigten der Kamers van... »Koophandel.
»Chinesche schoets en kledingstukken. — Por... »celainen werken op ivobr. — Goud- en zilver... »werken. — Wapenen. — Messenmakerswerk. —... »Gravures. — Papieren. — Bronzen. — Por... »tretten, enz.

Deze tentoonstelling is, sedert den 17den juli, ge... »opend in de zaal van het museum der Ecole supéri... »eure primaire in de rue Neuve-Saint-Laurent, onder... »het oprigt van m. rompès. Men vindt er talrijke mon... »sters van katoenen- en linnenwaren, van zijden- en... »zijdenwaren alsmede van zoogenaamde parijische stof... »fen, met zorg uitgekozen en medegebragt door de... »heeren HAUSMANN, NATALIS RONDOT, HEDDE en RENARD... »gelastigten der Kamers van koophandel van de voor... »naamste fransche manufactuur- en handelsteden. Deze... »verzameling trekt, gelijk zij het verdient, de aan... »dacht der fabrikanten en kooplieden, naardien zij... »hen inlichten, kan emirent den aard en de belang... »rijkheid der nieuwe markt, thans voor keene n...

verheid geopend; vooral daar zij, bij het bezoeken derzelve, alle benoodigde ophelderingen en aanwijzingen erlangen kunnen van hun-zelfen, welke ze medebragter, en duizenderlei bijzonderheden omtrent zeden en gebruiken hebben opgedaan, welke meer geschikt zijn voor eene mondelinge verklaring dan wel om te worden uitgegeven.

Wij deelen hier eenige opmerkingen mede omtrent die belangrijke verzameling, welke binnen kort in de verschillende museum's der Kamers van koophandel, of wel in bijzondere museum's zal worden verspreid.

De voorwerpen, vooreerst, die de levendigste opmerkzaamheid trekken van het merendeel der bezoekers, zijn die, welke de heer REYARD medebragt, en welke betrekking hebben tot al de tijdvakken van het leven der ingezetenen van het hemelsche rijk. Het speelgoed van den kleinen chinees, de prentjes, die men bij den landman vindt, de opium-pijp, de groensabels der mandarijnen, de wapenen der soldaten, de benoodigdheden des huishoudens, het toilet der dames, hare ongelooflijke schoenen, hare voeten in pleister afgedrukt of in was nagemaakt, enz. enz., houden uren lang de nieuwsgierigheid des publieks bezig.

Die wonderlijke voeten, — men moet ze waarlijk hebben gezien om er aan te gelooven. Wat mij aangaat, haar bestaan is als dat der planeten, die ik aanneem op de verzekering der sterrekundigen. Verbeeld u dus, dat eene dame, voor zoo ver zij van eenigen stand is, tot voeten twee gedrochtelijke dingen heeft, bedekt met band en snoeren, en die niet grooter zijn dan twee hoendereijeren. De teenen en de hiel zijn onder de voetplant zamengebonden en geknot, en van den natuurlijken voet blijft niets over dan de duim waarop de chineesche vrouw zich, met behulp van eenen stok, voortbeweegt, al schommelend, en best te vergelijken bij eene eend, die naar het water gaat.

De instelling der kleine voeten is niet blootelijk grillig; zij is beredeneerd. De chinezen voeren aan, dat de zamenpersing der voeten minder bezwaren heeft dan de toetsnoering van het midden bij de europesche vrouwen. Naar hun oordeel, zijn de voeten niet zoo onmisbaar voor het leven als de deelen van het bovenlijf. Verder, en onder het oogpunt van nuttigheid beschouwd, wacuen zij belang te hebben bij het belemmeren der schreden van hunne schoonste helft, die daardoor minder vlugtig en gevolgelijk standvastiger wordt.

Wat daarvan zij, de heer REYARD heeft moeite gehad om twee verscheidenheden van gemeene vrouwen-voeten in pleister af te gieten; bij deze voeten zijn slechts de vier teenen onder de voetplant neergedrukt. Een oogenblik had hij hoop, dat eene schoone dame, op verzoek van een geneesheer, aan wien zij eenige verplichting had, haren bijzonder kleinen voet zou hebben willen toonen en in pleister laten afgieten. Het uur wat reeds bepaald, het pleister bereid; maar op het punt van uitvoering, trad de schroomvallige Chineesche terug voor eene vertooning, welke, naar haar zeggen, geen antecedent in China had. Men moest zich bij den kleinen schoen bepalen.

De vrouwen van het volk, die genoodzaakt zijn om van haren arbeid te leven, hebben, even als alle gemeen, de voeten vrij, vooral op het land, en het is eerst als zij zich verrijken, dat zij zich er op toeleggen om dat gedeelte haars lichaams te misvormen. Dan is het te laat om een reeds ontwikkeld lichaams-deel te knotten; waar met behulp van banden en van een stukje hout, onder den hiel vastgemaakt, weten zij haren voet zeer kunstig te verkleinen en op den dikken teen voort te scharrelen, in voege zij dan meer of min den schijn erlangen van het kleine voetje eener vrouw *comme il faut*.

Overigens hebben alle Chinezen, van naturo, kleine voeten en handen. Hanne schouderen worden, van kindsbeen af, zamengeperst; ten gevolge waarvan hun hoofd eene onregelmatige uitbreiding erlangt, welke het algemeen karakter der physionomie bij dat volk daarfteft. Verheid wordt bij hen, als een bewijs der hemelsche bescherming, vereerd. De beeldenissen der goden, heiligen en heiden, door de gelastigden medegebragt, onderscheiden zich dan ook bijna allen door de welbekende opgeblazenheid der magots. Naast de voeten, door den heer REYARD in pleister afmaald, ontwaardt men ook de hand eener vrouw van aanzien. Onze dames kunnen er een model van nagels aan vinden, die, zoo al niet de voordeelen dan

toeh het aanzien van welgeconditioneerde klanwen opleveren.

Wijders vindt men op deze tentoonstelling eene rijke verzameling van chineesche dragten. Men kan er zich een denkbeeld vormen van het voorkomen der dignitarissen met de paanwenveder, de riddersorde van het land, van den mandarina met zijne twee groensabels, zijn plaatje op de borst en zijn knoop aan den hoed; als ook van bevondigen burger met zijn patetot. Ontwifelbaar zullen de parijische kledermakers, modistes en hoedenmakers iets der navolging vinden. Men zegt, dat bevallige parisiennes kleedingen, door de heer REYARD medegebragt, hebben aangegeaan, en nog bevalligen gevonden zijn. De heer REYARD, die, met behulp van eene volledige kleeding, 60 mijlen landwaarts doordringen kon, bevond zich veel beter in die kleeding dan in zijnen zwarten rok en europische laarzen. En ik voor mij, zou gaarne mijn gibus ruilen tegen eenen der hoeden met uitslagwijze opgehoven randen, welke de heer MONTE medebragt.

Het chineesche porcelien is algemeen bekend; nogtans heeft de heer REYARD eene volledige verzameling willen hebben van alles, wat hij in de chineesche magazijnen vond. De liefhebbers en de fabrikanten zullen er zekerlijk nog meer dan eene onderrigting in vinden, zoo omtrent de aard der vazen als omtrent dien der kleuren en teekeningen, die deselve sieren.

Ommogelijk acht ik het aamzindelijk getal der scheidsterijen (*articles de simbelotterie*) kunnen opnoemen; welke de heer REYARD bijzondere aandacht heeft. Men weet, dat de Chinezelen, met eene onvooraarde handigheid en een ongelooflijk geduld, schildpad, paardproef en ivoor bewerken; maar van de meesterstukjes, die zij voortbrengen, kan men zich geen denkbeeld maken, tenzij dat men de voorwerpen, welke de gelastigden der parijische nijverheid medegebragt heeft, van nabij beschouwt. Er is inzonderheid eene proeve van goudsuidsmerk, hetwelk de beroemde parijische deskundigen in bewondering zet.

Ten behoeve onzer wapensmeden, heeft de heer REYARD allerlei wapentuigen medegebragt, welke hem merkwaardig schijnen. Van dat sport heeft hij meer op Borneo dan in China gevonden. De chineesche mandarijnen en overheden nemen, wanneer zij uitgeaan, twee sabels mede; waarmede zij, in gesal van nood, het molenijs (*le moulinet*) maken, en dit is niet het aangemaakt op de straat, waarvoor zij hooger en beambten ontmoet, voor wien plaats moet worden gemaakt in eenig gedrag.

Naar het schijnt hadden de krijgsteden van het hemelsche rijk, tijdens zanteg der Engelsen, zonder gerekend op de uitwerking van dit middel, maar daar de kogels niets ontzagen, zelfs niet de behendigste *mollenders*, zoo moesten zij spoedig dit middel van verdediging opgeven. Om zich te oortuigen van de ondoelzaamheid der chineesche wapenry is het genoeg een oog op deze te werpen. Maar op Borneo heeft de heer REYARD lemmers van golfen, lans en sabels van allerlei soort gevonden, zeer opmerkelijk geslukkeerde. Het gansche achterste gedeelte der saal is behangen met alherhande wapenrusting. Men onderscheidt er eene volledige wapenrusting des chineeschen krijgstans, op een veel geducht wapentuig van een opperhoofd van wieden uit het binnenste van Borneo. De haarkleeden die het bedekken, getuigen van veelvuldigen treescijkte overwinningen.

Het chineesche messewerk beantwoordt aan de hoedanigheid der wapenen. Het onderscheidt zich echter door deszelfs goedkoopheid, terwijl de chineesche stekelieden met heilslechte ijzer nagels zeer treffelich zijn, trekken, en, goed wetend, het te versmeden. Nogtans zag ik er niets, dat bij het engelsche of fransche messenwerk te vergelijken is. De vorm der chineesche achterbuis verdient bijzondere vermelding; zij zijn dikbantig en scherren, zegt men, zeer gemakkelijk den grond met warm water bestroken baard, zonder zeep. De gravures, plans, kaarten, teekeningen en behangaels maken een groot gedeelte deser tentoonstelling uit. Men vindt er kaarten van China, een praktijk plan van Canton met zijne stollende stad, zijne bloemtuinen, enz. Een plan van *Sout-Chou*, eene stad van ik weet niet hoeveel miljoen inwoners, en welke de gelastigden het chineesche Manchester noemen, eene volks-encyclopedie betrekkelijk de taal van zijde en rijst, opgesteld door eenen der keizers en in overvloed door geheel China verspreid; teekeninge arboms, geteekend op papier, van paludosa gemaakt; geschilderd papier aan reepen geplakt, die gemakkelijk op te rollen zijn en welke ieder huurder bij het verhalen medeneemt; matten, die men binnen het huis gebruikt, parapluien van geleerd papier, met franjes, gelijk de parasols onzer dames; lantarens, min of meer beschilderd; tams-tams van eenen weesklink

die de bezoekers gemigten doof trekken, enz.; ook om duizenderlei zenswaardigheden, welke ik niet stilzwijgen voorbij moet gaan.

Nogtans wil ik dit artikel niet eindigen alvorens een woord te hebben gezegd van de schilderkunst en bronzen. De heer REYARD en REYARD hebben hun portret door chineesche schilders laten maken, terwijl de eerste ook eene copie, van het zijne, op zich geborduurd, heeft medegebragt. Men heeft hem weinig geflatteerd. De heer REYARD had zich den beroemdsten portretteur, van deugd genaamd, wensd, en voor 40 piasters, of 200 franken, zijn portret bekomen, weinig gelijkend, wel is waar, de netwelk, naar het zeggen der liefhebbers, groote was de als schilderwerk heeft. Wijders vindt men in verschillende schilder het portret van eenen kleinen jonge, en van eene allerlieftste slooproester der vlende stad.

De bronzen zijn over het algemeen zeer oud, en schien wel twee of drie eeuwen. Zij getuigen van eene groote ontwikkeling der kunst in dat verwijderd tijvak. Men onderaheidt er inzonderheid eene soort van steen beeldzalen, die eene groote bekwaamheid in het gieten doen onderscheiden, en die nog in den een meesterank zijn zou. Maar thans zijn Chinezelen ver gedaald beneden hetgeen zij vroeger waren. In een volgend artikel omtrent de weefsels en hare voortbrengsels, die meer bijzonder tot de eiglijk gezegde nijverheid behooren.

Advertentien.

Op den 12den Augustus 1846 is te Gronsvan eene welgeschapen goot, bevallen, door G. BATENBURG, gelieide Echgenooie v. J. P. A. WETIJN, Notaris te Liorenvoorde.
Eenige kennisgeving.

BOURGEMEESTER EN ASSESSOREN DER GEMEENTE ELST verwittigen hiermede de belanghebbenden, dat ingevolge bekoing magtiging, de **NAJAARS-VAEMARKTEN TE ELST** dit jaar en vervolgens jaarlijks, sollen gehouden worden op den **LAATSTEN DONDERDAG** in maand **SEPTEMBER**, en op den **TWEEDEN LAATSTEN DONDERDAG** in de maand **OCTOBER**; wijders, dat dit jaar op gezegde markten **GEALHARTING** van zoegenaamd marktgeld zal geschieden. *Elst*, den 12 Augustus 1846.

Burgemeester en Assessoren
L. H. F. MOSSER
VERMASEN

Wordt gevraagd, tegen primo No...

MEID, van de Fransche G...

Bij den Boekhandelaar **TIJHOFF**, te Arnhem komt heden van de Pers de derde druk van: **JOANNIS DE THEAGENES, EENE LEGENDE uit de APOLLISCHE EEUW**, door **BERNARD VAN HAAR**. Deze derde druk is door den Eerwaarden Schrijver de zich en verbeterd, en voorts met eenige sta...

Bij den Uitgever **H. ALIGH**, te Rotterdam, wordt uitgegeven: **BEERDRAGEN**...

BEZITTINGEN

De bezittingen op beterscheid...
alom opengesteld. Hetzelve zal...
van 60 Bladzijden...

Arnhem, 31 Augustus 1846.
Oude West van f 9.00 tot f 13.50; Nieuwe West...

De Bezittingen op beterscheid...
alom opengesteld. Hetzelve zal...
van 60 Bladzijden...

Plaatserhooge te Arnhem.
Den 15 Aug. 1 El 6 Palm 7 Dalm: ge 5 D ge 0

Te Arnhem, bij **C. A. THIEME**, Boekdr.